

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . . . . 3 korona.		Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Függőre . . . . . 12 "				Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Tudásra Negyedévre . . . . . 5 "				
Függőre . . . . . 20 "				

ROSTA.

Az országos pártkörökben most az a legfőbb vita tárgya, hogy miért hallgat ki a király újabb ismét tizenhat politikust, holott azok, bármily kiváló férfiak, semmi újat nem mondhatnak?

Egész kis országgyűlések alakulnak annak az eldöntésére is, vajjon a szabadelvű párt el tudja-e érni, hogy valamiképen továbbra is részt vehessen, bár korlátoltabb mértékben, a hatalom kezelésében.

És csodálatosan jellemzi a helyzet homályosságát, hogy senki se mer határozott, bizonyos dolgot állítani, mindenki csak tapogatózik, találgat.

Hát nem szomorú, hogy egy nagy ország, egy ós nemzet sorsa ily ködös tapogatózásokra van bízva . . . Csinálják a politikát . . . hát ha a vak tyúk is talál buzaszemet.

* * *

Az orosz cár ugylászik nem csak a forradalmi bombáktól s előre bejelentett halálos ítéletétől retteg, hanem autokratikus hatalmának kezelőitől is, akik ugyancsak a markukban tartják a gyeplőt.

A nagy orosz birodalom recseg, ropog. Kívülről minden pereben rászakadhat a keletázsiai harcok teljes katasztrófája, bent pedig a belső forrongás mint kitörő tűzhányó hegy valósággal önti a lávát magába és pereről perere pusztulással fenyeget minden életet.

És a cár mégis kegyetlen hangú, rideg, autokratikus gögtől párolgó ukázokkal izgatja az orosz népet.

Valóban a veszedelem torkában táncol . . .

De könnyen válhatik haláltánc belőle s a forradalmi népharag torkára forraszthatja az atyuska farsangi jókedvét.

* * *

A nemzetközi szocialisták hivatalos újságja a Népszava április elsejétől napilap lesz.

Hát ebben nincs semmi. Terjed a szocializmus, szaporodik a polgári sajtót gyűlölő elem, tollasodhatik a Népszava is.

Abban sincs kivetni való, hogy vörös papirlepedőkön hirdetik, hogy a Népszava mindennap vérben fog fürdeni, minden szennyet felkotor, minden bünt leleplez, piacra harcol, különösen a beteges nemi eltévelyedéseket fogja az esetek részletes leírásával ostorozni.

De már az aztán nem stilszerű, hogy a

Népszava nemcsak polgári, hanem szinte nagyuri pazar helyiségekben fog szerkesztődni ezentul. A burzsoá sajtó legnagyobb része irigykedve nézheti majd a szegénység, verjétkes életküzdelem, koldus elnyomottság apostolainak kényelmes, nagytermű uri fészket, ahol bizonyára vigabban zeng majd a nóta, a magyar haza, a magyar nemzet ellen.

A kibontakozás.

Viszsgáljuk azokat a módozatokat, a melyek a kibontakozásnak lehetőségét nyújtják.

Ki kell indulnunk a képviselőház azon összealakulásából, a mint az ma a választások után mutatkozik. Az feltétlenül bizonyos, hogy minden kibontakozás alapja csak koalíció lehet, azaz több pártcsoport szövetezése a kormányzás céljaira, illetőleg egy alakítandó kabinet támogatására. Ez a logikai kényszerítés abból foly, hogy ma egy magában abszolút többséggel egyetlen pártalakulás sem rendelkezik.

A pártok számarányát és elvi alapját tekintetbe véve, nyilvánvaló, hogy koalíció két irányba jöhet létre. Szövetkezhetnek a kormányzás céljaira mindazok a pártok, a melyek a választási hadjáratban is szövetkezve vették fel a harcot a szabadelvűpárt ellen. Szövetkezhetnek tehát ezen az alapon a függetlenségipárt, a néppárt, az újpárt és a disszidensek. A szövetkezésnek másik alapja a parlament pártok programjának rokontermészete. Ilyképen ezen az alapon létrejöhet egy kormányzati koalíció a 67-es alapon álló pártok közt. Szövetkezhetnek tehát ez alapon a szabadelvűpárt, a néppárt, az újpárt és a disszidensek. Mindkét koalíciónak meg volna az abszolút többsége s így a siker reményességével vehetné át az ország ügyeinek intézését a parlamentben.

A mióta a választások eredménye ismeretes lett és az új képviselőház egybeült, minden kísérlet az irányban mozgott, hogy a kormány azoknak a pártoknak támogatásával alakuljon meg, a melyek a választási hadjáratban a szabadelvűpárt ellen szövetkezve vették fel a harcot. Ennek a koalíciónak természetesen gerince a függetlenségi és 48-as párt volna, mint a mely

párt közöttük a legnagyobb. A kormányzati program összeállítása azonban azóta mind a mai napig olyan nehézségbe ütközött, a melyeket áthidalni ezideig egyáltalában nem volt lehetséges. Ez csak természetes. Mert egy kormányzati program, melynek támogatására a függetlenségi párt vállalkozhatnék, úgy közjogi, mint gazdasági téren oly erős változást jelentene radikális irányban, hogy annak megvalósítása máról-holnapra alig lehetséges.

Viszont azonban, ha a 67-es alapon álló pártok szövetkeznek is a kormányzat átvételére, úgy katonai, mint gazdasági téren nemzeti irányu reformoktól ez a koalíció sem zárkózhatna el, mert az feltétlenül bizonyos, hogy a krízisből az országnak az a haszna mindenesetre meglesz, hogy nemzeti irányu eredmények el fognak éretni. A 67-es pártok koalíciója ebben a tekintetben abban térne el a baloldali pártok koalíciójától, hogy hozná azt, a mi elérhető és rázkódtatás nélkül megvalósítható. Elsimitaná a korona és a nemzet közötti konfliktus veszedelmét. Az azonban kétségtelen, hogy még így is igen számottévó engedményeket hozna, már csak azért is, nehogy a baloldal adáz ellenségeskedéssel álljon vele szemben és a békés kormányzás lehetőségét újból veszélyeztesse.

A függetlenségi pártnak egy ilyen 67-es koalícióval szemben jelentékenyen könnyebb és tisztább volna a helyzete. Az ország előtt hivatkozhatnék arra, hogy az elért engedmények kivívásában jelentős része van. Miután azonban ezek az eredmények kétségkívül nem mennének annyira, hogy a függetlenségi párt programját kitöltenék, a párt megtartaná a maga ellenzéki pártállását, küzdhetne további eredményekért és mindenesetre egy lépéssel közelebb jutna programjának teljes megvalósításához.

Ha azonban a baloldal koalíciója venné át a kormányzást, a függetlenségi párt egyelőre abba a ferde helyzetbe jutna, hogy támogatnia kellene programjával merőben ellenkező kormányzást, lme pl. a függetlenségi párt kénytelen volna megszavazni az újoncokat a közös hadseregnek, holott 1867. óta állandóan arra az elvi alapra

Legjobb vetőgép a világhírű eredeti Melichar-féle páros sorú „Unicum-Drill”! kizárólagos raktár képviselő Piac-úca 26. **Rámer Sándornál** Nagytrafik-udvar, Óvakodjunk utánzatoktól.

helyezkedett, hogy a közös hadseregnek ujoncot és pénzt meg nem szavaz. De megnyilatkoznék a pártnak ez a ferde helyzete a kormányzásnak úgy szólván egész vonalán. Mindezt kétség-telenül kiérzik a függetlenségi oldalon is és ha a baloldali koalíció ennek dacára sem mond le a további kísérletekről, hogy a kormányzást átvehesse, úgy ennek az a gyűlölködő félelem az oka, nehogy az új alakulás a szabad-elvű párt körül jegecesedjék. Ime az egészségtelen helyzet egyik legnagyobb veszedelme.

A nagy válság.

március 4.

A király tegnap Csáky Albin grófot a főrendiház elnökét, Dániel Ernő bárót volt kereskedelmi minisztert és Justh Gyulát a képviselőház elnökét fogadta Bécsben. És nyomukba lép holnap Bánffy Dezső báró, Láng Lajos és Zichy Nándor gróf, akik a délutáni vonattal utaztak el Budapestről Bécsbe.

Ezzel aztán megindult a kibontakozás folyamata, bár éppen e szövetkezett ellenzék táborában azt hirdetik, hogy ezeknek a kihallgatásoknak fogamatjuk nem lesz. Elüljár ebben Kossuth Ferenc, a szövetkezett ellenzék elnöke, hirdetvén, hogy a kihallgatások arra valók, hogy a válságot odafönt húzzák. Ellenzéki felfogás szerint tehát ott volnánk, ahol voltunk, de kifogásolták volna a dolgok állását, a mint kifogásolták is, ha a felség senkit sem hallgatott volna ki.

Hogy a király dolgozószobájában mi történik, annak érdeméről a kihallgatott politikusok ildomsági szempontból közvetlenül nem szoktak nyilatkozni, mielőtt pártjuk vezetőit nem értesítik, illetve mielőtt pártjuk vezetőinek nem referáltak.

És így az audenciákról egyelőre csak külsőségek szivárognak ki, a mostani kihallgatásokról pedig tiszta képet akkor kapunk majd, a mikor az utolsó meghívott is elhagyta a Burg kapuját. Eredménye ezeknek a kihallgatásoknak mindenestre lesz, csak az időpont nem állapítható meg biztosan és szükséges volt a kihallgatás részben leg-

alább föltétlenül, mert hisz a szabadelpvű párt kebelbeli emberei közül Dániel Ernő báró az első, a kit a felség a mostani válság dolgában kihallgat.

És ez azt hisszük legalább is méltányos, mert egy 156 tagból álló pártot ugy egyszerűen láthatatlanná tenni mégsem lehet. A kihallgatások hétfőn szünetelnek mindazáltal e hét végéig mégis befejeződnek.

Remélhető, hogy eredményesek lesznek ezek a meghallgatások és tanácskozások, mert hiszen elvégre is közös érdek, hogy mindenekelőtt és legalább is az ex-lexnek kátyujából kijussunk.

A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottsága hétfőn délelőtt 10 órakor értekezletet tart és ezen a konferencián döntenek majd véglegesen, hogy a képviselőház március 8-iki ülésén milyen magatartást kövessenek a szövetkezett pártok.

A tegnapi kihallgatások.

Bécsi távirat jelenti, hogy gróf Csáky Albin tegnap délelőtt 11—12 óráig volt a királynál, aki a válság megoldására vonatkozó véleményét érdeklődéssel hallgatta. Csáky gróf kihallgatása után Héderváry miniszterrel tanácskozott.

Báró Dániel Ernő fél egytől negyed kettőig volt a királynál. Tiszta képet nyújtott a helyzetről, de pozitív javaslatot nem tett. Az a benyomása, hogy a király el van tökévelve arra, hogy a döntéskor uralkodói kötelességének legteljesebb lelkiismeretességgel tegyen eleget. Dániel kihallgatása után elmondta, hogy a király minden iránt részletesen érdeklődik, de nagyon komoly és óhajta a mielőbbi kibontakozást. Dániel véleménye is az, hogy a koalíciós kormány kikerülhetlen.

Justh Gyula fél kettőtől jelent meg a királynál, előbb azonban a Bécsben időző Apponyival tanácskozott. Justh kihallgatása háromnegyed óráig tartott. Ennek végeztével a király azt mondta:

— Remélem jól fog elnökölni!

— A jog, igazság és hárszabályok szerint fognak eljárni — válaszolt Justh, ki csupán annyit árult el a kihallgatásról, hogy a király még a perszonál uniót is szóba hozta. A király igen nyájas volt hozzá, s már azt is tudta, hogy Bécsbe érkeztek megbetegedett.

Mindhárom magyar politikus tegnap délután visszautazott Budapestre. Justh kihallgatásán, bocsánatot kért a királytól, hogy mint házelnök még nem tisztelgett, de azt hitte, hogy Budapesten lesz rá alkalma.

A tegnap kihallgatott politikusok véleménye szerint a válság nem fog gyorsan lefolyni. A mai kihallgatásra Zichy Nándor és Falk Miksa már Bécsbe érkeztek.

Gróf Csáky egy hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy ő a koalíciós kormány eszméjének a híve.

Mellőzik a honvédtiszteket

— Az elmaradt előléptetések. —

Katonáéknál két napot várnak minden évben a legnagyobb kíváncsisággal és izgalommal. Május elseje és november elseje e két dátum, mikor megjelenik a katonai előléptetések közlő legfelsőbb elhatározás. A közös hadseregnél a Verordnungsblatt, a honvédekénél a Rendeleti Közlöny e két napon megjelenő számát hetek, sőt hónapok előtt folytonos kombinálással, fapogatódzások előzik meg. Minden ezred jóval előbb fölterjeszti a miniszteriumba a tisztikar rangsorát s jelentést tesz az ezredparancsnokság arról, hogy kik következnek az előléptetésben sorba.

A legutóbbi előléptetések sok várakozást és reménységet törtek le a honvédség tisztjei között. Nagy elkéséredéssel tárgyalták, hogy a szolgálati ideje alapján joggal megérdemelt avanzsmánja sok tisztnek elmaradt, a mire pedig hosszú évek sora óta várt. S mikor elkövetkezett az előléptetés ideje, felterjesztés dacára se jött meg a várt örömhír.

Folytonos élénk megbeszélés tárgyát képezi ez az ugyszólván rendszerré való mellőzés a debreceni honvédgyalogezred tisztikarában is. Több tagja van a tisztikarnak, a ki a magasabb rangfokozatba való haladásra reflektált már, de hiába. Most, hogy nemsokára itt van a legújabb előléptetési idő, május, ismét sokat beszélnek az eshetőségekről és már előre fölnek, hogy újabb keserű tapasztalatokban lesz részük az előléptetésre váró tiszték nagyrésznének. Nem akarjuk itt részletezni, hányan és milyen rangú tiszték vannak most az első sorban

Gerundium Jóska.

Irtta: Zöldi Márton.*

Ezt a gunynevet Nébel Jóska viselte kisdíák korában. Ugy jutott hozzá, hogy egy alkalommal a latin tanár azt kérdezte tőle: mi a scio igének a supinuma? Nébel Jóska a szupinum helyett a gerundiumot mondotta. A tanár megismételte a kérdést, de Jóska egy latin karakter következetességével megmaradt a gerundiumnál.

— No, te igazi gerundium vagy! — mondotta a tanár lesújtó gunynyal.

Ezen a találó ötleten (mi annak tartottuk) az egész osztály kacagott, s attól kezdve a latin igeragozás szerencsétlen megtévelyedtjét Gerundium Jóskának neveztük el. A latin-tanár pedig azontul is gunyolta, üldözte:

— Legjobb, ha finánc leszel, annak nem kell latinul tudni.

A guny a leglelketlenebb fegyver a tanár kezében. Sujt, éget, fájdalmat okoz a nélkül, hogy gyógyítana. A kis Jóska zavartan, riadtan hallgatta tanulóársainak kacagását. Némán, kétségbeesetten tűrte a gunyt. Nem is gondolhatott a védekezésre, hisz a tanár kezdte. A tanár, vagyis a gondviselés ad hoc helyettese.

* Szerző felolvasta a kereskedelmi Csarnok tegnapi estélyén.

Még a vizsga előtt kimaradt az iskolából. Az apja egy fűszeresboltba adta inasnak. Ezzel ránk nézve megszűnt létezni. — Kitoröltük az almanachból. Ő maga is fölényen rebegett szervusz-t, ha cukorsüveggel vagy egyéb fűszerneműekkel a hóna alatt találkozott velünk az utcán. Elismerni látszott, hogy mi reája nézve felsőbb lények vagyunk. Később hallottuk, hogy a fővárosban kapott kondíciót s azontul nagy ideig híret sem hallottuk.

Az első hír, amely fölé szólott, vagy husz év után, az volt, hogy az algimnáziumoknál harmincezer forintos alapítványt tett. Ő, akit onnan ugyszólván bojkottáltak! Mi ez: nevetséges vagy fenséges? Nem tudunk eligazodni.

Egy távoli rokona esodadolgokat beszélt fölé. Megtudtuk, hogy a kis szőke, zavart tekintetű iskolatársunk híres gyarmatáru-kereskedő lett Budapesten. Elsőrangú cég óriási vagyonnal és még nagyobb hittel. A saját házában lakik s páholybélő az Operában.

A Gerundium Jóska! Hát lehetséges ez? Hisz a latin tanár, aki Ovidius Metarmorfózisát könyv nélkül tudta, világosan megmondta, hogy legfőlebb finánc lehet belőle. Tévedhet-e ilyen ember? Ugy látszik, igen. Nem finánc, hanem finánc-zseni lett.

Mint hogy a nagy sikerek mindig imponálnak, hajlandók voltunk elismerni, hogy a Jóska a latin igeragozástól eltekintve igen eszes volt. Magunk se tudtuk, hogy miért. Lehet hogy irigyeltük, de nem sajnáltuk tőle a szerencsét.

A múlt ősszel egy gömörmezei faluból meghívást kaptam vadászatra. A meghívót Nébel József küldte. Hosszu meleg hangu levelet írt, amelyből megtudtam, hogy nagybirtokot vásárolt Gömörben. A birtokon kastélyt épített, amelyet gyerekkori pajtásai köreiben szeretne felszentelni. Nagyon kért, hogy látogassam meg.

Mindenkit meghívtam, kinek neve eszembe jutott — végezte levelét.

Vigye az ördög, gondoltam, elmegyek. Megvallom, a dolog izgatott. Óhajtottam látni azt a milliost, akinek füleit ismételtlen megtéptem. Az ember oly kevés milliostonak tépheti meg ebben a rövid életben...

A gömörmezei vicinális vasuton egy oláh pappal találkoztam, kinek fénylő fekete szakálába néhány ősz vegyült. A jövő perben már arcomon éreztem a fekete szakált.

Egyik iskolatársam volt, aki azonnal megismert és a nyakamba borult.

— Én vagyok, — kiáltá, — a Szeriu Gusztó.

előléptetendők között, de bizonyos, hogy többen szinte restelik már a mellőzést, melyre pedig semmi okot nem adtak. Van olyan tisztjei is az ezrednek, a ki a jogos előléptetés elmaradásáért nem akar tovább elégteletlenkedni, hanem otthagyni készül az arany kardbojtot, le készül mondani rangjáról.

Hogy mi az oka a magyar honvédtisztek mellőzésének, sokféleképen találhatják tisztj körökben. Mindenesetre kellemetlenül érinti az eredetileg is a honvédségnél szolgált tisztet, hogy a közös hadseregtől át-lépő kollégáik megelőzik őket a rangsorban s ők ez által is késve jutnak a megszolgált avanszmánhoz.

Egyház és iskola.

Pályázat jogi tanári állásra. Tegnap írta ki a pályázatot Kiss Aron püspök dr. Bartha Béla jogtanárnak a (debreceni) akadémiai megüresedett tanszékére. A pályázat szerint a pályázatokat március 31-ig kell benyújtani és az erre vonatkozó feltételek megtekinthetők a püspöki hivatalban. Az új tanár, előadó tárgyai főképpen a nemzetgazdaságtan és pénzügytan.

Hittanhallgatók pályáztatételei. A debreceni teológusok Hittanszaki Önképző Társulata legutóbbi ülése alkalmával több pályamunkára hirdetett pályázatot, melyekre különböző díjakat tűzött ki. A hirdetett pályamunkák a következők:

I. Az egyháztörténelem köréből: Dávid Ferenc és Méliusz Juhász Péter küzdelme.

II. A dogmatika köréből: Ritschelialismus és Mintarizmus közötti párhuzam.

III. Az új szövetségi viásmagyarítások köréből: Jakab levele II. rész 14—26 versek értelmezése.

IV. A gyakorlati teológia köréből: Husvétii egyházi beszéd I. János V. rész 12 vers alapján.

Az I-ső II-ik és III-ik pályamunkára 25 korona IV-ikre 15 korona van kitűzve.

Az idegen kézzel írt pályamunkák ez év május hó 1-ső napján adandók be az önképző társulat titkáraihoz.

A debreceni ev. ref. Főiskolai Ének-kar. Magyar Irodalmi Önképző Társulat közreműködésével néhai boldog emlékezetű

Nagy József, Vecsey-Bruckner, Magyar-Kegyess, Kádár István, Fráter Ida és Sipos Margit alapítók emlékezetére 1905. évi március hó 5-én, Vasárnap, a főiskolai énektérben *évfordulati ünnepélyt* rendez. — Kezdeté délután 4 órakor. A műsor a következő: I. szakasz. 1. Gyászének. Lenztől. 2. Megnyitó beszéd. Nt. Csiky Lajos felügyelő tanár úrtól. A jutalmazottak megnevezése. 3. Tenger gyöngye. Id. Abrányi Kornéltól. 4. Komoly szavaltat. Tartja H. Kiss Pál 2. jh. 5. Szövetségdal. Mozarttól. II. szakasz. 6. Honfidal. Id. Abrányi Kornéltól. 7. Felolvasás. Lengyel Béla 2. jh.-tól. 8. Kurucz dalok. Székács Gyulától. 9. Vig szavaltat. Előadja Verzár Jenő 8. o. t. 10. Harmonia induló. Huber Károlytól. Zongorán kíséri Balogh István 3. jh., az énekkar tagja.

Gyűlések az egyháznál. Az ev. ref. egyházszövetség bizottsága e hó 7-én kedden délelőtt Kiss Aron püspök elnöklete alatt ülést tart. Ugyancsak kedden délután három órakor tart (a gazdasági bizottság is Vecsey Imre elnöklésével ülést, melynek végzetével 5 órakor a kölcsön szabályzási átvizsgáló bizottság ülésezik.

Helyettesítés. A selmecbányai bányász akadémia tanárává kinevezett dr. Bartha Béla debreceni volt jogtanár tanszékét ebben a félévben dr. Haendel Vilmos tölti be.

Farsang.

A farsang már végét járja. Rövid pár nap az egész. A lányos mamák bizonyos ideges haraggal látják közeledni a farsang végét: Hát ezt a farsangot is hiába virrasztottam végig? Hisz majdnem mindennapra esett valami bál, estély, piknik vagy eféle. Árgus szemekkel őrködtem a lányom felett! Jókor mentem és mindig jókor jöttem! A modern mama mintaképe voltam. Sokszor én udvaroltam a lányom udvarlójának. Az udvarlókkal megetettünk rengeteg uzsonnát, vacsorát; sokszor járta a pezsgő is. Némi udvarló szinte meg is hizott, mint egy jorksiri! De a lányunkat egyik se vette el.

— Hová utazol? — kérdezém.

— A Jóska-hoz, ahhoz a Gerendáriumhoz . . .

— Talán a Gerendiumhoz?

— Igen, ahhoz, meghívott vadászatra Te, én azt egyszer úgy elraktam . . .

Aha, ő is! Az emberek szeretik meg őrizni az ilyen kedves emlékeket.

Összesen hatan jöttünk el a meghívottak közül Csupa latájner: egy járásbíró, egy iskolaigazgató, egy orvos, egy ügyvéd, az oláh pap és én.

Megvalottuk őszintén egymásnak, hogy nem a vadászat esábitott ide. A járásbíró egész őszinteséggel jelentette ki, hogy ő sohasem vadászott.

— Az drága multság, nekem nem telik rá.

Mindnyájan így vélekedtünk és sorra fölhangzottak azok az obligát panaszok, amik a latájner ember életét végigkísérik; nem telik semmire, kevés a pénz.

Ezek a panaszok különösen az évszakok fordulójánál öltenek torony-alakot, a mikor rendkívüli kiadásokkal állunk szemben.

— Jogászfiam, — mondotta a fiskális, — most önkéntes. Négyezer forintba került. Borzasztó.

De a jeremiádák azonnal elnémultak, mikor Nébel Jóska közénk lépett. Szerényen

igazi szeretettel fogadott bennünket. Szinte bocsánatot látszott kérni, hogy neki ilyen nagy módja van.

— Tudjátok tekintélyes hozományt kaptam, s az üzlet ment, jól ment. Hát aztán megszedtük magunkat . . . Ez így megy . . .

Legalább tíz évvel látszott fiatalabbnak nálunk. Széles, piros arcán egy redő sem mutatkozott. Rövidre nyírt szőke haja most is olyan volt, mint harminc évvel ezelőtt. Csak izmai mutattak herkulesi arányokat. Terítettét, most nem merném megtépni a fülét.

Mert bennünket a hivataloskodás cudarul megviselt. Az oláh papot kivéve, mindnyájan erősen kopaszodtunk. Ez a derék pópa sok kellemetlen percet szerzett nekünk. Minduntalan cégérezte a szegénységét.

— Bizony, nagyságos asszony, — mondot'a az ebédnél, — nekem most is nyolcszáz forint fizetésem van. Sohasem volt több. Nem is lesz.

— Lehetetlen! — szörnyülködött a nagyságos asszony, — hisz a férjem vadászának is ezer forint fizetése van.

Észrevettük, hogy az asszony szeret dicsekedni a módjával, amit a férje erősen restelt, de megakadályozni nem tudott. Most is az a jó passzív természetű fiú volt, mint mikor velünk járt az iskolába.

Érdemes is manapság anyának lenni! Igy monologizál sok mama.

Hát a papák? Hála isten, vége lesz immár ennek a farsangnak nevezett őrvöngő komédiának. A birtokomat is tulterheltem. Mert mindig más toalett, más legyező, más belépő, kilépő, más etcetera kellett.

No aztán még nekem is szerepelnem kellett ebben a vadászatban! Én voltam a vadhajtó. Hanem ügyes ez az ifjuság, ez a mai! Nem megy lépre. Elsurran, elsiklik. Ha én ilyen ügyes lettem volna! De hagyjuk ezt! Különbén is zug a fejem a sok toalett, meg kelme névtől, amiket a feleségem meg a lányom a fejembe vert és a melyek árát sajnos ki kellett fizetnem. Ha kikopnék a birtokomból vagy hivatalomból, női divatkereskedőseggé lennék. Szép jövő várna ott rám! Tudom, melyik kelméhez melyik disz kell, melyik kelme áll jól a szőkének, a barnának. Milyen kivágott ruha a divat. Igy az apa.

De nem is arról akarok én most beszélni. Másról! Ha körülnézünk a zajongó farsangban, egy különös szokatlan jelenséget látunk. Az iparosok, a földművesek, a gazdálkodók, a kereskedők leányai nem igen akarnak a maguk körükből valóhoz menni. Mind városra vágyik! Urhoz, hivatalnokhoz. Sokszor látszik az erőlködés, a kapaszkodás. Pedig ha tudnák, hogy nem mind arany, ami fénylik! Ha tudnák, hogy a hivatalnok ur szalonkabátja alatt sokszor korog a gyomor, a cilinderes fejek sokszor fájnak az anyagi gondok miatt. Az aranylánc, ha kint fityeg is, de az óra rendszeren zálogházban várja a legközelebbi árverést.

Szomorú jelenség, ha a leány már azal is lenézi az apja mesterségét, hogy nem akar hasonlóhoz menni. Vonzza őket az, ami fényes, de nem arany!

Kis legyezők! Ne röpüljete a gyertya lángjába! Fényes, az igaz, de elégtek ott.

— Eszembe se volt az üzlettől visszavonulni, — mondotta, — de a feleségem akarta. Ő jobb szeret földesasszony lenni. Szeszély, női szeszély. Nem akartam ellenkezni vele.

— Nagyon helyes, — jegyezte meg a pópa, — bizonyosan a nagyságos asszony apja is földes ur volt.

— Nem, dugógyára volt az öregnek.

A pópa kissé bambán nézett maga elé.

— Dugógyár . . . hisz az nagyon szép dolog . . .

Igazán nem tudom mi szépet talált rajta. Öt napot töltöttünk a gyönyörű birtokon. A gazda mindent elkövetett, hogy jól töltsük az időt és mégis a pópán kívül egyikünk sem találta magát otthonosan. Valami megnevezhetetlen távolságot éreztünk magunk és egykori iskolatársunk között. — Mintha egy idegen csillagzatba tévedtünk volna. Semmi közösség sem volt értelmi és érzelmi világunkban. A jó Nébel csak akkor tudott átmelegedni, ha az üzletről volt szó. Minden egyéb iránt közömbös maradt. — Egész nap együtt vadásztunk, ő sokat lőtt, mi pedig náthát kaptunk.

Nem tudtunk magunknak számot adni, hogy miért is jöttünk.

A bucsuestén valamivel többet ittunk. Szelid mámor fogott el bennünket. Egyszerre

NAPI HIREK.

Istentiszteletek. Vasárnap a református templomban a következők tartják a délelőtti istentiszteletet: a nagytemplomban Uray Sándor püspöki s. lelkész, kis-templomban K. Tóth Kálmán ref. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Diesöfi József lelkész, az ispotálytemplomban Szele György lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókerthben Kovács János népiskolai felügyelő, a Homokkerthben Lukács László hittanhallgató.

A rom. kath. templomban reggel 6 órakor miséznek Mellan István. 7 órakor Szabó István, a 8 órai misét kegyesrendi tanár mondja a főgimnáziumi növendékek részére, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét Wolaffka Nándor v. püspök, prépost, plébános, kanonok segédlettel, utánna Kampel József prédikál, háromnegyed 11 órakor a Svetits zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szentmisére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató végzi, fél 12 órakor miséznek Nyári Ignác. délután fél 3 órakor Dr. Wolaffka Nándor v. püspök, prépost plébános keresztény tanítást tart, 3 órakor lytánia, 4 órakor a rózsafüzér társulatának hónapos ájtatosságát végzi szt. beszéd, körmenet és lytániával Dr. Wolaffka Nándor v. püspök, prép. plébános.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi. Az istentisztelet után egyházi közgyűlés lesz.

A gör. kath. kápolnában 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor sz. mise, délután fél 3 órakor kereszténytanítás, 3 órakor vecsernye, 4 órakor sz. olvasó ájtatosság.

A csendőrség új egyenruhája. A magyar csendőrségről leginkább csak akkor szoktunk beszélni, ha a nehéz kötelesegtudása életveszélyes munkába szólítja őket. Mennyi panaszt hallunk a gyalogság nehéz felszereléséről. De az senkinek sem jut eszébe, hogy hiszen a csendőrök még sokkal inkább vannak felszerelve. Puska, szurony, kard, nagy táska, kis táska, töltegytáska, revolver, mindezeknek a szíjjai, nehéz ruha, csizma, mente, csákó, annyi minden, hogy nem tréfa dolog vele mozogni. — Most végre reájuk is gondoltak. Megváltoztatják a ruházatukat s kényelmesebbé teszik, amennyire lehet. A nehéz csákó helyét könnyű alumínium sisak fogja elfoglalni, a mely más oldalról nagyobb biztonságot is nyújt a fejnek. Atalaktják rajtuk mindazt, amivel elviselhetőbbé tehetik a nehéz terhet. A felszerelés új mintáit Pannajott Sándor csendőrségi főfelügyelő mutatja be a legfőbb hadurnak, akinek a tetszésétől függ, hogy melyiket fogják behozni.

Szomorú hír a váltókról. A váltók lovagjainak, akik e sok pénzintézetes városban épen nincsenek kevesen, szomorú ujságot mond ez a hír. Az osztrák-magyar bank kezdeményezésére az ország összes pénzintézetei, a debreceniek is, legközelebb egyöntetűleg megállapodnak, hogy a váltók rendezése a jövőben mindig a lejáratú napon eszközölködjék, mert ennek elmulasztásával a váltó azonnal megóvatoltatik. Eddig ugyanis legtöbb helyen, a harmadik napon is rendezhetők voltak a váltók, de ez a gőgös osztrák-magyar bank szerint abuzus. Így meg fog szűnni a kíméleti idő és a közjegyzők öröme megsokasodnak Debrecenben a váltóúvások.

A városi tanács elismerése a tűzoltóságnak. A légszuszgyárban történt robbanás alkalmával a tűzoltóság emberfeletti és veszedelmet munkát fejtett ki és ennek tulajdonítható, hogy nagyobb baj nem történt. A város, tanács tudatában van ennek és ezért a következő elismerő sorokat intézte a parancsnoksághoz:

Az önkéntes tűzoltó testület Tek. Parancsnokságának. Debrecen.

A légszuszgyárnál folyó évi január hó 15-én történt robbanás következtében előállott tüzeset alkalmával az önkéntes tűzoltó testület gyors megjelenéséért, valamint az ott teljesített önfeláldozó és sikeres működéséért a tanács elismerését és köszönetét nyilvánítja.

Egyszersmind a tűzoltóság fáradságos munkáját némileg jutalmazni kívánván: részére 200 koronát utalványozott és a világítási vállalat igazgatóját utasította, hogy az összeget a Parancsnokság rendelkezésére bocsássa. Debrecen, 1905. febr. 27. Kovács József, polgármester, Dr. Vargha Elemér, jegyző.

A meteorológus. E napokban köszöntött be egy idegen a matematika és astronomia tanárához, váltig mentegetve magát, hogy a nagy tudós, tanulmányainak és kutatásainak közepette látogatásával alkalmatlankodik.

— Nem tesz semmit — biztató a tudós. — Éppen nincs valami sürgős teendőm. De hát kihez is van szerencsém, és mivel szolgálhatok?

— Nevem Csillag Jónás és és . . .

— Csillag Jónás? Jónás, Jónás? — ismétlé magában a professzor. — Ez a csillag egészen ismeretlen előttem. Vajon ki fedezte fel és melyik hemiszférában?

— Hogy engemet ki fedezett fel? — kérdi csodálkozva a látogató.

— Ah vagy úgy. Bocsánatot kérek, de néha nagyon szórakozott vagyok.

— Azt elhiszem. Azt bizonyosan a csomó pontok okozzák. Kuszált csomókat nehéz megoldani. — Nagy érdekléssel olvastam e dolog fölött a tanár ur munkáit.

— Ah, talán valamelyik kollegához van szerencsém?

— Nem annyira kollega, de az én hatáskörömben szinte gyakran kellett már a csomókat felbontanom.

— Igen? Ez csakugyan érdekel. És vajon kinek a szisztémája szerint cselekedte ezt? Véga, Knauer vagy Falb szerint?

— Nem annyira Véga, Knauer és Falb szerint, hanem inkább gyakorlati úton, a mint az saját hatáskörömben előfordul, a mikor a csomagokat kell felbontani.

— Tehát tulajdonképpen nem meteorológus.

— Megvallom, hogy nem. De azért mégis a meteorológia végett bátorodom a tanár urat felkeresni.

— Tessék, tessék.

— Én ugyanis azt a kérdést bátorokodnék megkérdezni, hogy vajon ez a jelenlegi enyhe időjárás tartós lesz, vagy pedig újra hidegre fordul?

— Ah, talán el akar utazni valahová?

— Nem annyira utazni akarok, mint inkább teli kabátomat, ha már nem lenne reá szükség, zálogba csapni.

Az országos tisztviselői egyesület. Debrecen hajdumegyei köre 1905. március hó 4-én évi közgyűlést tartott, a melynek a szokásos jelentéseken kívül egyik legérdekesebb tárgya volt: az állami tisztviselők hitel viszonyainak rendezése tárgyában előterjesztett indítvány. Ellátároztatott, hogy országos mozgalom indíttatik az iránt, hogy az állam önmaga rendezze a tisztviselők hitelviszonyait oly formán, hogy adjon a tisztviselőknek az eddig is divó fizetési előleg, jellegével bíró megfelelő összegű kamatmentes állami kölcsönöket, a melyet a tisztviselő, a költsön összeg erejéig kötetendő életbiztosítással fedezze. A kölcsön 15 vagy 20 év alatt volna visszafizetendő s illetve a biztosítás ily tartalmu időre köttetnék s ezen idő letelte után a biztosító intézet a kölcsön összeget az állampénztárba hiány nélkül visszafizetné. Hogy példával is szemléltethetővé tétessék az ügy, megjegyeztetik, hogy pl. 2000 k. kölcsön után 15 évi tartam mellett 120 k. és 20 évi tartam mellett 90 k. volna évenként biztosítási díjul fizetendő, míg a fennálló tisztviselői egyleteknél u. ennyi kölcsön után 260 k. vonatott le évenként az illető tisztviselő fizetéséből. E példából világosan látható, hogy mily üdvös volna a felvetett törekvés megvalósulása.

A másik nem kevésbé fontos tárgya volt a közgyűlésnek a szolgálati pragmatika, melynek érdekében Czverdely Andor kulturmérnök s társai azt az indítványt terjesztették elő, hogy a kör foglalkozzék és készítse elő a szolgálati pragmatikai alapelvet, sőt hogy az országos tisztviselői egyesület tüzzön ki pályadíjat egy nagyobb szabásu munkálatra, amely mintegy alapjául szolgálna a kormány törvényjavaslatának.

A közgyűlés végül megválasztott tíz új választmányi tagot, névszerint: Altmann Hugó, Bartha Ferenc, Harsányi Gusztáv, Medgyessy Ferenc, Székely Ferenc, Czverdely Andor, Zuber Ferenc, Baróthy Béla, Terestényi Dániel, Tormássy Géza.

A M. Á. V. altiszti kör elnöksége a ma délután 3 órakor tartandó évi rendes közgyűlésre ezton is felhívja az összes rendes tagok figyelmét.

A Hajdumegyei Méhészegylet ma délután 4 órakor a Fonciere irodahelyiségében választmányi gyűlést tart Maurer Emil elnöklésével. Tárgysorozat a következőkben állított össze: 1. Mult vál. ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Az ötös bizottság jelentése eddigi működéséről. 3. Számvizsgáló jelentése. 4. költségvetés megállapítása a folyó évre. 5. Közgyűlés határidejének kitűzése. A tárgysorozat egyik kimagasló részét az *ötös bizottság jelentése* fogja képezni arról a nagyszabásu mozgalomról, melyet a gödöllői áll. méhészeti mintatelep megtekintése érdekében indokoltak. Ugyanezen jelentésben számol be a bizottság a folyó évben Debrecenben tartandó magyar német osztrák méhészeti vándorgyűlés előkészítési munkálatairól, valamint az ezzel egyidejűleg ugyancsak Debrecenben rendezendő méhészeti házi-kiallítás megnyitási idejéről. S végül indítvány fog tétetni ezen az ülésen az általános érdekeket képező, mártékesítés kérdésének megoldására nézve is.

Az egyetemi ifjuság Csokonai ünnepe. A budapesti egyetemi ifjuság ma, márc. 5-én tartja a maga Csokonai ünnepélyét az egyetem kupola termében. Az ünnep nagyon fényesnek ígérkezik, mert Beöthy Zolt, Heinrich Gusztáv és Demkó György egyetemi tanárok fognak beszédeket mondani; a műsorban három debreceni ifju is szerepel, t. i. Gulyás József, Madai Gyula és Baja Mihály. A debreceni Csokonai-körnevében Bakonyi Samu orsz. képviselő és

közelebb éreztük magunkat egymáshoz. Még daloltunk is. Rekedten, hamisan, de bizonyos lelkesedéssel. A tréfák kedtek pajkosabbak lenni. Fölmelegedtünk . . . Egyszerre Nébel Jóska fölkel, pezsgős pohárral a kezében.

— Halljuk! Halljuk! — mondotta a pápa, aki tőszót várt.

— Gyerekek, kérdezte a házigazda, — ki tudná közületek megmondani, hogy mi a „scio” igének a gerundiuma?

Nos, hatan voltunk, csupa diplomás ember és egyikünknek sem jutott hirtelen eszébe. Nem is csoda, harminc éve, hogy nem találkoztunk egyetlenegy gerundiummal sem az életben. Ugy látszik, azok nem járnak szabadon.

— Nos? — sürgette Nébel a választ.

— En bizony elfelejtettem, — mondotta a pápa őszintén.

— Ej, ej, fiuk, hát hogy tudtatok boldogulni gerundium nélkül? Látjátok, éa annak köszöuhetem mindenemet.

— Minek köszönheted? kérdezte az asszony csodálkozva.

— Te azt nem érted, fiam, te nem tudsz latinul. — mondotta az egykor Gerundium Jóska.

Mi azonban értettük, noha szintén nem tudunk latinul. Mi, latájnerek . . .

ifj. Komlóssy Arthur orsz. levéltári tiszt fognak megjelenni a kegyeletos szép ünnepon.

— **Locke órán.** A diák történelemből felelt. Mikor minden mondanivalóját elvégezte, így fejezte be a feleletet:

— Halála után pedig meghalt!

Óriási hahota tört ki a gyerekek között. A tanár ur is mosolygott és odaszólt annak a diáknak, aki legjobban mulatott a furcsa feleleten:

— Nos, hát mi a nevetséges ebben a feleletben fiam?

A felállott és abszolút biztossággal válaszolt:

— Az, hogy így kellett volna mondani: halála előtt meghalt...

— **A közgazdasági Bank r. t. által** a debreceni hovéd egyesület javára adományozott 20 koronát köszönettel kezemhez vettem. Debrecen, március 3-án 1905. Balogh Imre hovvéd egyesületi pénztáros.

— **A rühkór elleni óvintézkedések.**

A városban mint már jeleztük — három körzetben a lovak között fellépett a rühkór. A tanács tegnap délelőtt Veesev Imre elnöklésével tartott rendkívüli tanácsülést megtette az óvintézkedéseket a betegség gyógyítása és továbbterjedésének megszüntetése ellen.

— **Hanke Lajos nyugdíjazása.** A nyugdíjellenőrző bizottság legutóbb tartott ülésében Hanke Lajos tb. tanácsnok, gyám-pénztáros nyugdíjazására nézve azt határozta hogy pártolólágy terjeszti Hanke Lajos nyugdíjazása ügyét a közgyűlés elé.

A Szabad Iskola látogatóinak figyelmét felhívjuk a falragaszokon meghirdetett előadásokra. Holnap (vasárnap) délután megint a magyar történelemről fogunk szólni a néphez Barcsa János, Nagy Vilmos, Szabó Márton és Zoltai Lajos. Kezdeté mindenütt három órákor. Belépti díj nincsen. A helyiségek a régiak.

— **A debrecen-sámsoni vasút közgazgatási bejárása.** A debrecen-sámsoni vasút közgazgatási bejárását e hó 6-án, hétfőn ejtik meg. A város részéről a közgazgatási bejárásnál jelen lesznek a polgármester helyett Veesev Imre főjegyző, Aczél Géza főmérnök, dr. Magoss György főügyész, Végh Gyula főkapitány és Török Gábor erdőmester.

— **A hajduk és mezőrendőrök drágasági pótléka.** A városi közgyűlés a hajdu és tiszti legénységnek és mezőrendőröknek január 1-től 6 hónapon át személyenként havi 5 korona drágasági pótlékot szavazott meg. A közgyűlési határozatot jóváhagyás vegett felterjesztették a belügyminiszterhez. A miniszter leirata ma érkezett le és a miniszter a közgyűlés határozatát jóváhagyta. A tanács tegnap tartott rendkívüli ülésén elhatározta, hogy a drágasági pótlékot már hétfőn folyósítja.

— **Fittler Jenő meghalt.** Fittler Jenő Debrecen város volt közgazgatási gyakoronoka, Kállay Lujzának, a debreceni színház volt primadonnájának férje Komáromban 50 éves korában, szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. Fittler Jenő ezelőtt árvaszéki ülnök volt Komáromban. Állását Kállay Lujzával kötött házassága következtében hagyta el és Debrecenbe költözött, hol közgazgatási gyakoronoknak nevezték ki. Egy év előtt lemondott erről az állásáról is és Komáromba költözött. Felesége, Kállay Lujza válopert indított ellene, amely végérvényesen most sincs még elintézve. Egy tehetséges, jobb sorsot érdemelt ember veszett el Fittler Jenőben.

— **A debreceni tisztviselők önszegélyő-egyesülete** (mint szövetség) 1905 évi márc. hó 12-én délelőtt 10 órákor a kereskedő társulat dísztermében tartja jubiláris diszközgyűlését, ennek utánna pedig XXV-ik évi rendes közgyűlését melyre a tagok s az érdeklődők ezután is tisztelettel meghívhatnak.

I. A diszközgyűlés tárgysorozata. 1. Gróf. Degenfeld József ur mint az egyesület díszelnöke, a diszközgyűlést megnyitja. 2. Az egyesület 25 éves történetét röviden ismerteti Oláh Károly egyesületi igazgató ur. 3. Esetleges üdvözlések. 4. A diszközgyűlés berekesztése. II. Az évi rendes közgyűlés tárgysorozata. 1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása. 2. Az igazgatóság jelentése az 1904 évi működéséről; az 1904 évimérleg és felügyelő bizottsági jelentés bemutatása; határozat a felmentvény megadása tárgyában. 3. Az alap szabályok értelmében esetleg a közgyűlés előtt 3 nappal beadott indítványok tárgyalása. 4. Alapszabályszerint kilépő 7 és lemondás folytán megüresedett 2, összesen 0 igazgatósági rendes tagsági és 7 igazgatósági póttagsági hely betöltése. 5. A felügyelő bizottságnak 1 évre megalakítása. — Debrecen 1905 évi február hó 20-án tartott üléséből. — Az igazgatóság.

— **Katonai nyugdíjak fizetésének új rendje.** A közös hadügyminiszter a kereskedelemügyi miniszter megegyezése folytán március 1-től a katonai nyugdíjasok és a várakozási intézménnyel szabadságoltak járandóságait, — ha eziránt folyamodnak, — postatakarékpénztári csekk, vagy postautalvány útján kaphatják meg. E tárgyban a kereskedelemügyi miniszter most valamennyi postahivatalhoz rendeletet intézett, amely szerint a katonai kincstár a járandóságokat mindig oly időpontban teszi postára, hogy azok éppen az esedékesség napján érkezzenek meg a kifizetést teljesítő postahivatalhoz. Az utalványok portókötelesek s mindegyikre a következő bélyegző lenyomatot alkalmazza a feladó katonai pénztár:

— Kizárólag saját kézhez, meghatalmazott kizárásával.

Igy tehát a postahivatalok az ilyen utalványt, anyagi felelősség terhe alatt, csak a nyugdíjjogosultaknak kézbesíthetik.

— **Kereskedők és iparosok figyelmébe.** 1902—1905. Ocska fémanyagok eladása. A magyar királyi államvasutak igazgatósága budapesti főműhelyeinek szertárában az 1905 év első felében feleslegként összegyűlt és nélkülözhető fémanyagokat eladni óhajtvá, nyilvános pályázatot hirdet. A további részletekre a kamarától nyerhető felvilágosítás. 1721—1905. A császári és királyi közös hadügyminiszter ur intézkedett, miszerint a császári és királyi utászserenárt által beszerezett szokott cikkek mintái jövőre a 7. utászszázalónál, Budapesten, az ajánlatot tenni szándékozók által megtekintethetők legyenek.

— **Öngyilkos kőművesmester.** Vértesi József 52 éves, kőművesmester, tegnap délután Homok-utca 101. számú házban levő lakosának konyhájában egy őrizetlen pillanatban, nadrágszíjjával az ajtószarkára felakasztotta magát. A rendőrség részéről, a helyszínen azonnal megjelent Dr. Balkány Ede rendőrorvos, ki az öngyilkosnak már csak beállott halálát állapíthatta meg. Öngyilkosságának oka életuntság.

— **Letartóztatott zsebtolvajnö.** A rendőrség tegnap délután elfogta Klein Hermanné, Herczeg Róza notorius vasuti zsebtolvajnö és egy vele együtt levő Tóth Rudolf nevű fodrászt. Kleiné uriasan öltözve s elfogatásakor tiltakozott a letartóztatás ellen és azt állította, hogy egy gyermeke van az itteni lelenházban és azt jött meglátogatni. A rendőrség azonban nem hitt a mesének és nem bocsátotta szabadon a jól ismert dámát és gyanus kísérőjét.

— **Divattá lett,** hogy például minden bedörzsölésre alkalmas külszerre ráfogják,

hogy az eszt, köszvényt biztosan gyógyít. Aki eszt, köszvényben szenved, az csakis az orvosi kitünőségek által kiválóan elismert Zoltán-féle kenőcsöt használja, mert ez a legmakaacsabb megbetegedéseknél is kitünő eredménnyel lett alkalmazva, amint azt rengeteg köszönőlevél és orvosi ajánlás igazolja. Egy üveg ára 2 kor. Zoltán Béla gyógyszerárában, Budapest V., Szabadságtér.

— **Elfogott betörő.** Tegnap dében a rendőrség elfogta Klémerz Károly néthai illetőségű jól ismert betörőt, akinek nem egy betöréses lopás nyomja a lelkét. A jómódú Debrecenben tartózkodásáról a péntek éjjeli razzia alkalmával értesült a rendőrség, azonban tegnap délig hiába nyomozták az egész városban nem találták meg. Csupán annyit sikerült megtudni a rendőrségnek, hogy dében utazik, mire a rendőrség intézkedett a betörő elfogatása iránt. Klémerz dében tényleg megjelent az állomáson, hol már vártak reá a rendőrség emberei és rögtön letartóztatták. Mile Pál rendőrfogalmazó, még a délután folyamán kihallgatta és átkísértette az ügyészséghez.

— **Sikkasztó kocsis.** Nagyon szerette az italt Klein Ignác kenyérsütődés, Husi László nevű kocsisa. Ennek a szenvedélynek kielégítésére azonban kevés volt a fizetése s így történt, hogy bűnös uton szerezte meg az erre fordított pénzt. Oly módon, hogy az üzletből a vevőknek elszállítás végett kiadott kenyerékért felszedte a pénzt és a gazdájának azt mondta, hogy a vevők adósk maradtak. Ezt a műveletet hetekig üzte, míg végre tegnap rájött a gazdája, hogy kocsisa megesalja és mikor kérdőre vonta, bevallotta tettét. Mielőtt azonban a rendőrség kezére adhatták volna megszökött. A rendőrség nyomozza.

— **Rendőri hírek.** Scherez Elemér fogtechnikus Grünfeld Adolfiné Miklós utca 18 szám alatti lakostól, ahol mint albérlő lakott, egy 50 korona értékű felöltőt ellopott.

Pallás Sándorné konyári asszony zsebéből a Piac-utcaán jártában 32 koronát kiloptak.

Simon Imre Széchényi-utca 18. szám alatti lakostól Rác Gábor nevű tanonca 12 liter zsirt és 4 pár cipőt körülbelül 82 korona értékben ellopott.

Naszódy István táblabíró pincéjéből valaki elemelt egy 40 korona értékű üstöt.

— **A t. hölgyközönségnek.** Földes Kelemen gyógyszerész szépitő szereiről általános ismeretes, hogy a Margit-éremre nemcsak tisztítja, puhává és bársonysimává teszi az arcot, hanem fehériti, frissíti, fiatalítja, Erősítő és enyhítő alkatrészekből lévén összetéve, mint higiénikus szer is jó szolgálatot tesz. Hölgyeink kedvelik, mert teljesen ártalmatlan és zsírmentes a Margit-éremre hatását növeli a Margit-szappan. Azok a hölgyek, akik rizsport használnak, nagyon dicsérik a Margit hölgyport, az arcot szárazon tartja a naptól, szélől megvédi. Ezen kiváló toilette cikkek kaphatók a gyógytárakban. Póstán küldi Földes gyógyszerész Arad.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti festőzet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképfelállítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban

— **Az Arany Bika kávéházban minden este előnyzene**

Mulatság.

— **A kereskedelmi csarnok estélye.** Tegnap este a csarnok termei hangosak voltak a vigságtól. Az idei második művész este is fényesen sikerült, melyért az érdem feltétlenül Szávay Gyulát a rendezőt illeti. Megismertette a debreceni előkelő társaságot így a maga nemében páratlan művész családdal, melynek minden egyes tagja tegnap

este kivivta a csarnok közönségének legnagyobb tetszését és elismerését. Zöldy Mártont az írók fölőseges bemutatnunk, azt mindenki ismeri. Mindenki olvassa élvezettel az ő tréfával fűszerezett szatirait, sziporkázó ötletekkel telített novelláit. Egy ilyen olvasott fel tegnap este, amit tárcarovatunkban közlünk. Zöldy Tilda az egyik leánya a budapesti dalszínház tagja, olyan ének-művész, amilyet nem szül mindennap Nubia párdúca. Hallottuk tőle a Sevillai borbély Rozsina áriáját oly tökéletes előadásban, hogy szinte rosszul esett őt a pódiumról távozni engedni. Zöldy Elza végzett színésznő, azaz bocsánat, kész művész. Ő szavalt és pedig úgy szavalt, hogy nem csak a papája lehet rá büszke, hanem a tegnapi közönség is az volt, mely meghallgatta. Gál Zoltán újságíró néhány ügyes versét olvasta fel, s különösen tetszett a szerelmes csillagok című poéma. Megismertük a debreceni színház két jövendő tagját is, Békefi Lajos tenorista és Horváth Kálmán baritonistát. A hangversenyteremben való működésükről csak elismeréssel nyilatkozhatunk. Kiemeljük Horváth Kálmánt, aki Schumann két epanátosát énekelte, melyben tömör, érzés, valódi baritonja szépen érvényesült. A hangverseny után tánc következett, mely a hajnali órákban ért véget.

A polgári asztaltársaság tegnap este a Dreher söresarnokban társasvaecorával egybekötött házi estélyt rendezett. Az estély igen jól sikerült s így az asztaltársaság jótékony célra szánt pénztára szépen gyarapodott. A vacsora alatt Kiss Béla zenekara játszott néhány szíveshöz szóló magyar dalt. Vacsora után tánc volt, mely a hajnali órákban ért véget.

Az örmesterek bálja. A 39 ik gyalog ezred továbbszolgáló altisztjei kitűnően sikerült bált rendeztek, tegnap az Angol királyné, fehér termében. A bálon az altisztikar csaknem teljes számban jelen volt, családjaikkal együtt. A kitűnően sikerült bálon, a talpalávalót az ezred zenekara szolgáltatta. Se vége se hossza, nem volt a sok upázásnak. A bálnak a felkelő nap vetett véget.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Márc. 5. vasárnap d. u. Tolonc Nepszínmű.

Este Arany patkó Bohózat.

Márc. 6. hétfőn, Sursum Corda Színmű.

Márc. 7. kedden, Boldogság Vigjáték.

Márc. 8. szerdán, János vitéz Daljáték.

Márc. 9. csütörtökön, Sulamith Dalmű.

Márc. 10. péntek, Bob herceg Daljáték.

Márc. 11. szombat, Arany patkó Vigjáték.

Márc. 12. vasárnap délután Elnémult harangok Színjáték.

Este, János vitéz Daljáték.

13. hétfőn először A boszorkány Dráma.

Legjobb és legmegbízhatóbb gazdasági és kerti magvakat szállit

Komlóssy Lajos

(előbb Szabó Zsigmond)

magkereskedése,

Debrecen, Piac-Hatvan-utca sarok.

mintázott ajánlatot kívánatra bérmentve küld.

Nyilttér.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle

Knelp-malata kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER” névvel.

Kovács Mihály

fűszer kereskedése Debrecen Gróf Dégenfeld tér Tisza-palota.

Ajánlja saját termésű tisztán kezelt asztali borait, 1 literenként 26. kr. 50 literen felüli hordóban 16. kr.

Széles körben elősmert legjobb zamatu **Nyers, Pörgölt és Darált Kávéit** Stokerani, Szepeségi, **Borsót, Lencsét** Nagybányai Boszniai **Aszalt Szilvát** **Lekvart**, és minden nemű fűszer áruit az áruk minősége tisztán kezelése s pontos kiszolgálásért kezkesedik.

Saját őrlesű fehér Asztali

SÓ!

Legjobb
szépitőszert!

Hölgyek
részére
nélkülözhetetlen!

A női szépség

előresere, tökéletesítésére és

fenntartására

legkitűnőbb és legbiztosabb

a vegytiszta, sem higanyt,

sem ólmot nem tartal-

mazó, teljesen ártal-

lan, minden gyógy-

szertárban, drogé-

riában és illatszer-

kereskedésben

kapható.

Ezen

világhírű

arckenőcs

eltávolít szep-

lőt, májfoltot,

pattanást, mite-

szert, és más

minden bőrbajt,

sőt ráncokat, himlő-

helyeket is, az arcot

fehérté, simává és

üdévé varázsolja. Ár:

kis tégely 1 kor, nagy 2

k. Margit hölgypor (3-féle

szinben) 1.20 k., Margit szap-

pan 70 fill., Margit fogpép(Zahn-

pasta) 1 kor., Margit arcviz 1

kor. Postán utánvétellel, vagy a

pénz illozetes beküldése után

küldi a készítő.

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, Arad.

Főraktár Debreczenben: Balázs Ö.

Grósz Nagy F., Jóna és Jóna, drog-

L. Kovács N., Mihalovics J., Mura-

közy L. gyógyszárakban.

Margit-crème

Csodás,
gyors és
biztos hatásu

Törv. védve.

Óvakodjunk
utánzatoktól!

Donogán
és Somossy

Debrecen, Kistemplombazar.

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, szőnyeg.

Férfi- és női fehérnemű.

Női divatárak.

Határozott árak.

Meghívás.

Az István gőzmalom társulatnak

1905 évi március 19-én délelőtt 10 órakor

Debreczenben a Kereskedő társulat épületének dísztermében tartandó

Évi

Rendes Közgyűlésere.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az arra vonatkozó jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása a felm ntvény megadása és az osztalék megállapítása.
4. A sorrend szerint kilépő két és lemondott egy igazgatósági, valamint 3 rendes felügyelő bizottsági és é póttag választása.

Debrecen 1905 március 4-én

Felhívtnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket az alapszabály 27 cikke értelmében f. évi március 17 és 18-án d. e. 10-12 óráig, d. u. 2-4 óráig társulat Csapó utca 6 sz. alatti iroda helyiségében átvenni sziveskedjenek. A mérleg és vesztesség-nyereség rovás márc. 11-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

Az igazgatóság.

Neustein Fülöp Cukrozott Hashajtó labdacsa

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacso)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legtöbb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

szükszorulás

egtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetnek.

Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan

Óvás! Neustein Fülöp hashajtó labdacso. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

a kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FULOP

Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza, Bécs, Plankeng. 6, Kapható: Debrecen: Balázs Ö. Füleki P. Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

A Richter-féle
L'Almon. Caps. comp.

Bergony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi készítésű, amely már több mint 33 év óta megismerhető bedörzsölési alkalmazású. Kiszáradt, száraz és megfűszerezett.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevételekor óvatosan legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Bergony” védjeggyel és a „Richter” cséjegygyéssel legadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 1 k. Ártan a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapeston.

Richter F. Ad. és társa,
ad. és társ. udvari szállás. Budapest.

A DEBRECENI HITELBANK

Részvénytársaság

1. é. február 1-én.

megkezdteműködését

Kölcsönöket nyújt váltóra, kötelezvényekre, értékpapírokra árukra

Óvadékkölcsönöket ad bérloknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

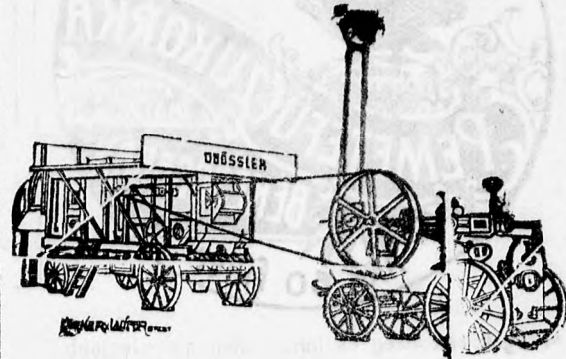
a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyvecs. kére és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb mellett kamatoztatás véget vesz és elad mindennemű értékpapírt és érepenzt, valamint Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére Üzleti helyiség Széchenyi utca 1 sz. 1 em.

Az igazgatóság.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körut 59

Magánjárókat, gőzmozdonyokat, gőzeséplőket, gőzekékészleteket, járványos és kézi cséplőket, vetőgépeket, benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett. Arajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálunk Képviselőket kerestetnek.

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s emélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevételezésnél különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 32.

Benzinmotorok, gőzeséplőkészletek, arató- gépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben, legjobb kivitelben kaphatók.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Köhögés, rekedtség es hurut ellen nincs legjobb
RETHY-féle

pemetefű-cukorkájával!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
határozottan **RETHY-felét** kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van
1 doboz 60 fillér.

Csak **RETHY-felét** fogadjunk el.

Uj női divatterem.

Van szerencsém értesíteni a
n. é. hölgyközönséget, hogy a
Bosznay J. és Tsa cégtől kilé-
pek és március 1-ével a József kir.
herceg-utca 6-ik szám alatt egy — a mai
kor igényeinek megfelelő

női divattermet nyitok.

Elvállalok — minden e téren
előforduló — angol, francia fa-
cont és confectiót.

Előnyös összeköttetésem le-
hetővé teszi a legelegánsabb
Toilettek szolid és jutányos elő-
állítását.

Máshol vásárolt kelméket is
elvállalok. Gyásruhákat 8—12
óra alatt elkészítek

Urhölgyeknek — külön — állandó szabá-
szati tanfolyam áll rendelkezésükre. — Kiváló
tisztelettel

Györffy Károly,

női-szabó.

Állandó szabászati tanfolyam.

Állandó szabászati tanfolyam.

A természet

kedvelőinek!

Tarcali telepünk a kereskedelmi, kerti és disz-
növények jól gondozott és gazdag gyűjteménye.

Erfurti és egyéb magvaink

a legfrissebbek, a mellett meglepően olcsók és
minden 5 koronát meghaladó rendelés portómentes.

Legnemesebb rózsafajok

szinpompázó változatban. Köztük több ujdonság is.
PELARGÓNIÁK legbecsesebb fajai. SZAMÓCZÁK.

Magastörzsű **köszméte- és ribizke-fak.**

**Több millió fajtisza, dus gyökerű
gyümölcs- és díszfa csemete.**

Minden talajban díszítő téli evelő virágfajok.

Szőlőkötéshez legalkalmasabb
jutafonál és egyéb kertészeti
különlegességek

Kertek díszítése, átalakítása és építése a legmoder-
nebb ívles alkalmazásával. Levélbeni megrendelésre
a legfontosabban szolgáljuk ki veivőinket.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete

Tarcal (Zemplénmegye).

A legszebb alaku és legnagyobb súlyu takarmány-
repáért és konyhakerti terményért 50, 20 és 10
korona jutalom aranyban.

Óh jaj!

Megfejt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és
elnyúltság elen
gyors és biztos hatásuk
Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják
és kifűző ízűek,
Doboz 1 korona és 2
korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.**

Eljen!

Egger mellpasztilla
csás hamar meggyógyított

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor
Mihalovits Jenő, Muraközy László. Dr. Rothschnek V. Emil, Szile
Ferenc, Tóth Béla gyógyszerárában.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„TRIAS” 31 3—*

2—3 napi lefekvéskezeléssel a folyást utóhaj
és fájdalom nélkül teljesség mellett meg-
szünteti. A legrégebbi s legelnyagoltabb
folyásban szenvedők is biztos gyógyulást
remélhetnek. — Férfiaknak kor. 2.75 nőeknek
3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve
küldetik. Feszkendők külön 1 korona. —
Raktár Budapestön Török József gyog-
szertárában Király utca 12 és a legtoib vidéki
gyógyszertárban. — Titoktartás mellett
küldi a készítő is Papp gyógyszerárára Tisza-
szentimrén Főutca 101 szám.

PÁRTOLJUK A MAGYART

s vegyünk csak is Magyarországbán.

Legfinomabb kivitelű igen célszerű
villanyvilágításu

zseblámpa

csak 3 korona.

Teljes dehányzó készlet

csak 5 koronába

kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa
kínai ezüst foglalatú, 1 hozzávaló
papaszár, 1 célszerű dehányzacskó,
1 gyufatartó, 1 tajték szivarszópóka,
1 szivartárcsa, 1 házi pipa szárral
együtt, 1 tajték szivarszópóka, 1
szivarvágó, 1 szivar hamutartó, 10
drb. összesen.

4 és fél kiló, körülbelül 50 drb. kül-
lönféle illatu finom pipere szappan
csak 5 kor.

Egy nagy amerikai gyár tönkrementése folytán azon hely-
zetbe jutottam, hogy az alatt felszolgált 40 darab szabadalmazott
amerikai ezüst árukat mélyen leszállított áron potom 6 frt
40 kr-ért szállíthatom bárkinek, és pedig:

- 6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi angol pengével,
- 6 drb amer. szab. ezüst evővilla egy darabból,
- 6 drb amer. szabad ezüst evőkanál,
- 12 drb amer. szabad. ezüst kávéskanál,
- 1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítőkanál,
- 1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál,
- 6 darab angol „Viktoria” pohártálca,
- 1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt 40 kr.-ért ezen tárgyak ezelőtt
40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, melyért
jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél

Budapesten, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyhakeszlet

5 darab solingeni pengéjű kés és egy
darab szeletelő villa csak

4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 da-
rab lábas különböző nagyságúak csak

5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett.

csak 5 korona.